

Papierloze apotheek

Doelgroep

Patiënten bij de apotheek

Duurzaamheid

Pijler: CO₂ reductie en Circulariteit

Impact

Reikwijdte

Landelijk effect

Met de aanname dat 25% van de patiënten in Nederland kan overstappen naar een groen contract, kan dit een CO₂ besparing van 4000 ton CO₂ per jaar opleveren.

Betrokken medewerkers

Alle medewerkers van de apotheek

Investering

Geen extra kosten voor Service Apotheken. De meeste apotheken kunnen dit organiseren via bestaande online services. Een klein deel van de apotheken zal hiervoor moeten aansluiten bij het systeem van de huisartspraktijk, wat mogelijk kosten met zich meebrengt.

Implementatiegemak

Mits digitaal systeem aanwezig is

Verandering

In Service Apotheek de Grebbe en de Poort werd nog veel gebruik gemaakt van papier voor bijv. recepten, bijsluiters en medicatie overzichten. Door in deze apotheken in te zetten op digitalisering is het gelukt om de papiergebruik te verminderen en daarmee CO₂ te besparen. Ze zijn gestart met het digitaliseren van de communicatie met de huisartsen. In plaats van een papieren recept, krijgt de apotheek nu een digitaal recept doorgestuurd.

Daarnaast krijgen patiënten de mogelijkheid een 'groen contract' te tekenen. Patiënten krijgen een persoonlijk account waarin bijsluiters en medicatie overzichten staan. Deze hoeven daardoor niet meer op papier te worden geleverd.

Succesfactoren

- Belangrijk dat alle medewerkers op de hoogte zijn van het project
- Intrinsieke motivatie van medewerkers apotheek
- Mogelijkheid voor patiënten om direct aan de balie hulp te krijgen bij het maken van een digitaal account.

Duurzaamheid

Door in te zetten op digitalisering en de invoering van het 'groene contract' wordt er **50% minder papier** gebruikt. Dat bespaart 240 kg papier en daarmee **96 kg CO₂-uitstoot** per jaar. Dit staat gelijk aan een rit van Maastricht naar Parijs.

Kosten

Door het papierverbruik te halveren, besparen deze apotheken samen ongeveer € 864,- aan papier p/jr. Daarnaast verbruiken ze 1 à 2 toners minder twv € 345 p/jr. Dat is een jaarlijkse besparing van **€ 1209,- per jaar**.

Als er nog geen online service is, dan brengt dit mogelijk investeringskosten met zich mee.

Hanneke van Andel | Farmaceutisch consulent bij Service Apotheek de Grebbe

"Zorg verlenen betekent ook voor de aarde zorgen."

Succes initiatief

Waarom?

De grootste impact van een apotheek op duurzaamheid ligt op het gebied van medicatie. Daarnaast wordt in de apotheek veel papier gebruikt. Bij de productie van papier worden, naast hout, veel grondstoffen gebruikt. Productie van papier en transport van papier kost ook veel energie. Papier zonder FSC of vergelijkbaar keurmerk draagt daarnaast bij aan ontbossing. De apotheker van de toekomst is volgens Hanneke van Andel ook een duurzame apotheker. Dat betekent: zorg op maat leveren en verspilling tegengaan

Het groene contract

Een apotheek is verplicht om bijsluiters te verstrekken bij het leveren van medicatie aan patiënten. Daarnaast moet een apotheek actuele medicatie overzichten verstrekken bij een nieuw geneesmiddel, een dosiswijziging of wanneer een patiënt daarom vraagt. Vanaf 2022 hoeven verplichte bijsluiters bij medicijnen niet langer in gedrukte vorm verstrekt te worden, maar mag dat ook digitaal. Service apotheek de Grebbe heeft hierover ook afstemming gezocht met de juridische afdeling van KNMP. Bij Service Apotheek de Grebbe en de Poort krijgen patiënten de mogelijkheid een 'groen contract' te tekenen. Patiënten krijgen een persoonlijk account waarin bijsluiters en medicatie overzichten staan die ze digitaal en op ieder moment kunnen raadplegen. Hierdoor voorkom je het gebruik van papier. Vanuit juridisch oogpunt is het belangrijk om er op toe te zien dat patiënten een account hebben. Dit is bij deze apotheken geborgd door patiënten direct aan de balie te helpen met het aanmaken van een digitaal account.

Resultaten

- Minder papiergebruik (vermindering CO₂-uitstoot, vermindering afval)
- Minder kosten aan papier
- Tijdwinst voor de medewerkers doordat er minder telefoon in de apotheek is. Contact met de patiënt verloopt grotendeels digitaal.
- Minder kans dat een geprinte bijsluiter op naam wordt meegegeven aan een andere patient.

Dit initiatief laat zien dat digitalisering kan worden ingezet om verspilling van materiaal te voorkomen. Dit initiatief heeft geleid tot een nominatie voor 'Het beste duurzame zorgidee 2021' – tijdens het congres Duurzame zorg van het ministerie van VWS.

* Bron: <https://www.sfk.nl/publicaties/data-en-feiten/data-en-feiten-2021>

Impact op kosten

Het project om papierloos te werken heeft geresulteerd in ruim 50% minder papierverbruik per maand. Daarnaast worden er 1 à 2 toners per jaar minder gebruikt.

Kosten/aantallen groene contract (per jaar)

84 pakken papier (500 vel) à € 9	= € 756
Totaal kosten per jaar	= € 756

Kosten/aantallen oude situatie (per jaar)

180 pakken papier (500 vel) à € 9	= € 1620
1,5 toners	= € 345
Totaal kosten per jaar	= € 1965

Besparing kosten (per jaar)

Totale besparing = € 1965 - € 756 = € 1209,- per jaar

Per jaar worden 96 pakken papier minder gebruikt. Dat is ongeveer 240 kilo papier. Dat betekent een vermindering 96 kg CO₂ uitstoot per jaar. Na 1 jaar zijn bijna 300 patiënten (1,25%) overgestapt op een groen contract. Het doel is dat in 2025 minimaal 10% van de patiënten is overgestapt. Dat kan een besparing van 768 kg CO₂ per jaar opleveren

Landelijke impact

Service Apotheek de Grebbe en de Poort hebben samen een patiëntenpopulatie van ongeveer 24.000 patiënten. In totaal heeft NL ongeveer 2000 apotheken met ongeveer 12,5 miljoen* geneesmiddelen gebruikers. Service apotheek de Grebbe en de Poort hebben per patiënt ongeveer 0,32 kg CO₂ bespaart. Stel dat 25% van alle patiënten in Nederland overstapt naar een groen contract, zou dit een besparing van 1000 ton CO₂ per jaar kunnen opleveren. Wij hebben geen zicht op mogelijke extra investeringskosten die dit met zich mee kan brengen voor apothekers die geen Service apotheek zijn.

Impact op tevredenheid

Zowel medewerkers als patiënten zijn enthousiast. Medewerkers komen als gevolg van dit project ook zelf met andere ideeën om te apotheek te verduurzamen.